

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polski

Stanowisko Zarządu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie **przeprowadzania wyborów i referendów w stanie epidemii koronawirusa w Polsce**

Ochrona zdrowia oraz zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli to realne ustawowe zadania, które w obliczu zaistniałej sytuacji nabierają wymiaru szczególnej misji powierzonej do wypełnienia samorządom. W sytuacji ciągle rozprzestrzeniającego się zagrożenia, funkcjonowanie jednostek samorządu terytorialnego ma wymiar szczególny. Administracja samorządowa w obliczu zaistniałego stanu epidemii bierze na siebie współodpowiedzialność za już nie tylko bardzo trudną logistycznie organizację wszelkiego rodzaju procesów wyborczych i referendalnych, ale także za zdrowie i maksymalny poziom jego ochrony wyborców oraz wszystkich pracujących przy wyborach.

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej oczekuje od władz centralnych właściwej oceny i minimalizacji zaistniałego niebezpieczeństwa, poprzez stosowanie dostępnych lub tworzenie nowych narzędzi prawnych.

Zarząd, wspomagany przez niezliczoną ilość głosów z całej Polski, popiera uwagi Związku Miast Polskich i Unię Metropolii Polskich przekazane Przewodniczącemu Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie zagrożeń limitujących prawidłowe zorganizowanie wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zaplanowanych na dzień 10 maja 2020 r. Sygnalizowane sytuacje znalazły potwierdzenie w przeprowadzonych w dniu 22 marca 2020 r. wyborach do różnych organów gmin w Polsce. Z reguły bardzo niska frekwencja była reakcją obywateli na, niedający się zaprzeczyć, stan epidemii i zagrożenia, które z sobą niesie. Znalazło się to także u podstaw decyzji podjętej 24 marca 2020 r. przez Komisarza Wyborczego w Szczecinie o odwołaniu referendum w gminie Dobra, zaplanowanym na 29 marca 2020 r. Wymienione przez ZMP i UMP zagrożenia występują w każdej polskiej gminie. Jednakże w gminach wiejskich gdzie zadaniami wyborczymi (spisy wyborców, zaświadczenia, nabory do komisji i szkolenie ich członków, itp.) zajmuje się od 1 do 2 urzędników, to biorąc pod uwagę stan epidemii i związane z tym uprawnienia np. dla rodziców, może okazać się, że trudno będzie zrealizować te zadania. W gminach część lokali wyborczych ulokowana jest w zamkniętych placówkach oświatowych, z wyłączoną obsługą administracyjną.

Dyskusja: czy w obecnej sytuacji wybory powinny się odbyć, czy też nie, jest właściwie dyskusją o technicznych i organizacyjnych rozwiązaniach gwarantujących bezpieczeństwo epidemiologiczne zarówno wyborców i ich rodzin oraz całego zaplecza gwarantującego przeprowadzenie bezpiecznego głosowania w poszanowaniu wszelkich praw wyborczych.

W obecnej sytuacji wniosek może być tylko jeden: **kierując się troską o zdrowie i życie obywateli** wybory na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zaplanowane na 10 maja 2020 r., jak również inne zaplanowane wybory uzupełniające do różnych szczebli samorządu terytorialnego i referenda, powinny być przełożone.

Poznań, dnia 25 marca 2020 r.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Iwaniuk